

HART

"HART"
The Sport
Newspaper

СПОРТОВИЙ ЧАСОПИС

Ч. 4.

Бад-Верісгофен

4. вересня 1946

Годі мовчати

Недавно відбулися в одному таборі змагання копаного м'яча між дружинами двох різних національних груп. В складі одної дружини був добрий воротар, що вилуплював всі стріли на ворота і своєю грою доводив до розпуки противників. Вони хоч мали перевагу, не могли здобути ні одних воріт. В одному моменті воротар кинувся на землю за м'ячем. Рівночасно надбіг напасник противної дружини і, ніби випадково почастував воротаря черевиком по голові. М'яч випав з рук. Легкий коп м'яча і ворота здобути. Та воротар в наслідок контузії не вернув вже більше до приємності і в дорозі до шпиталю помер. І так за ціну людського життя дружина здобула перемогу.

Не місце тут на перелік всіх нещасливих випадків, що трапляються на змаганнях. Дехто пробує їх виправдати твердженням, що копаный м'яч це мужеська гра і мусить бути безоглядна. Ми не хочемо копаному м'ячеві відірати його мужеських рисок, але бажаємо з грици усунути нічим неоправдану брутальність, яка ставить собі за мету фізичне нищення противника, щоб опісля легше перемогти.

В кожній дружині є і першорядні змагуни, технічно високо завансовані і правдиві джентельмени на гриці. Вони не розбивають противника, і противник, доцінюючи їх технічну перевагу, не вагається їх розбивати. Вони йдуть гостро на противника, але в моменті можливого удару вміють прийняти таку поставу, що противникові ніщо злого не станеться. З них повинен брати приклад загаль копунів. Не вимагати чогось неможливого, не посягати по успіхи коли нема до цього сил. Український народ має багато вроджених прикмет, щоб у фізичній культурі зайняти одно з перших місць. Бракує лише витривалости розвинути ці природні здібности. Світ вже так побудований, що без праці над собою навіть і в спорті не можна надіятись на успіх. Тому заклик до копунів: Більше систематичних тренінгів, більше всестороннього плекання фізичної культури, а передовсім більше спортової поведінки та джентельменської гри на спортовому майдані!

Не є приємно сказати комусь прикру правду ввічі.

Але копунам треба її таки раз сказати. Випадки неспортової поведінки, ба навіть брутальности на змаганнях копаного м'яча не лише не вгавають, але в останньому часі набирають якоїсь хворобливої психози, що дуже шкідливо впливає на розвиток тої важної ділянки фізичної культури.

Щоб зарадити лихим наслідкам, які з того випливають, треба пізнати джерело зла та знайти відповідні способи для його усунення.

Копуни забувають, або не хочуть погодитися з думкою, що на гриці обов'язують правила, які наказують уживати лицарських способів боротьби із противником та оминути всього того, що падає під поняття нечесної гри.

До змагань неможна підходити так, що їх треба виграти за всяку ціну. Не є ніякою ганьбою для дружини програти змагання з сильнішим противником. Фізична Культура, крім фізичних прикмет старасться виплекати і духові вартості. Одною з таких духових вартостей є вміти прийняти зі спокоем некорисний вислід змагань та ще подачею руки поградувати переможцеві перемоги.

І так повинні розуміти змагання копуни. Це зовсім правильно, бо вислід змагань залежить не від якогось випадку, але від того, як змагуни технічно і психічно до них підготовані.

Спеціально на змаганнях копаного м'яча можна завважити, як деякі копуни „йдуть на ноги противника“. З правила це дру-

горядні, з ненадто розвинутою технікою гри, змагуни. Чого не можуть зробити зручністю і витривалістю — намагаються осягнути брутальною силою. Дуже помиляються, коли думають, що їх нечесна гра пройде для ока судді і глядачів безслідно. Не заторкаючи наслідків, які витягне кожночасно Рада Фізичної Культури із факту порушення правил, самі глядачі з несмаком відвернуться від таких змагунів. Копуни не встигли усвідомити собі ще як слід мету фізичної культури, а зокрема мету змагань. Професор Боберський ужив раз вислову, що змагання є на те, щоб зміряти свої сили із противником.

Ніяк не можна ставити справу так, що змагання мусять бути виграні за всяку ціну. Фізичні вправи мають дати організмові фізичну справність та гарт на всі можливі труди, навіть на біль. Але ніколи не повинні ставати причиною каліцтва. Вправді не легко вповні оминати в спорті нещасливих випадків, бо навіть на гладкій дорозі людина похвонеться і зломить ногу.

Причина ломання ніг, розбивання голів і інших важких ушкоджень тіла на змаганнях копаного м'яча походить убільшості не з випадку.
Mim

Легкоатлетичні змагання

Легкоатлетичні змагання чоловіків і жінок за першенство амер. зони відбудуться 6. і 7. вересня, 1946 р. в Мюнхені, на мійському стадіоні, при Арнульфштрассе. Початок змагань в обидвох днях 9 год. Змагуни мусять привезти свій харч і накривало. Зголошуватися, після приїзду, на Дахауерштрассе 9. I. пов.

СУПЕРНИЦТВА

Чоловіки:
Біги: 100 м, 200 м, 400 м, 800 м, 1500 м, 5000 м, розставний біг — 4 x 100 м.

Мети: диск, ратище, стусан кулею.

Скоки: в довжінь, в височінь, трискок.

Жінки:

Біги: 60 м, 100 м, 800 м, розставний біг — 4 x 100 м.

Мети: диск, ратище.

Скоки: в довжінь, в височінь. Точкування за німецькою табелюю.

На змаганнях буде переведена оцінка найкращої дружини за мандрівну нагороду Ц. У. Доп. Бюра в Лондоні.

В останній хвилині

ЗМАГАННЯ ЗА ПЕРШЕНСТВО НАРОДІВ Д. П. З початком вересня п. р. відбудуться в Аугсбургу змагання репрезентантів народів Д. П. у різних ділянках спорту.

ОСЛЬО. В неділю 25. 8. 1946 закінчилися легкоатлетичні змагання за першенство Європи. Впало кілька світових рекордів (особливо в жіночих конкуренціях).

ФРАНКФУРТ. В неділю, 25. 8. 1946 закінчилися легкоатлетичні змагання за першенство Німеччини. Вислід багато слабші від передвоєнних.

ВІЙСЬКОВА ОЛІМПІАДА. В Берліні відбудеться 7. і 8. вересня 1946 військова Олімпіада. В ній візьмуть участь спортові-воєнки 12 націй, що боролися на європейському фронті.

День Фізкультури в Бад-Верісгофені

СТ „Сокіл“, Бад-Верісгофен, влаштувало День Фізкультури під гаслом: „Привіт Рідній Землі“, з широкою програмою, на яку складалися: спортові імпрези, реферати і концертова частина.

В суботу вчором, 24 ц. м. виголосив Др. Біланюк реферат: „Ціль і завдання фізкультури“. В своїй цікавій промові, гарній формою і глибокій змістом, з'ясував прелегент свої думки, що цілком змагу є гарт тіла й душі, та по тій напрямній повинно йти виховання нашої молоді.

Наступного дня почалося свято в год. 8.30 Богослуженням, у яким взяла зорганізовану участь українське громадянство, всі секції т-ва „Сокіл“, та гості-змагуни з Фрайману і Бісенгофену. Відтак на великій спортовій площі відбувся звіт, до якого стало 118 спортсменів.

Свято відкрив голова табору м-р. Дзьоба словом до змагунів і привітом далекій нашій Батьківщині.

Після того почалися спортові імпрези: вільноручні вправи дівочої гімназії, гіпці (штафети) чотирьох дружин 11x100 м., жінок та юнаків 4x60 м., та біг на 1.500 м. чоловіків.

На чотирьох кортах відбувся тенісовий турнір.

Пополудні відбулися на двох площах змагання у відбиванці, в яких брали участь: Сокіл „А“ — Сокіл „Б“, чоловіків, Сокіл жіноча, дівоча гімназія, гімназія юніорів та дружина КЛК, Бісенгофен. По короткій перерві наступили змагання в кошівці між Сокіл „А“ і Сокіл „Б“. Опісля дружини копаного м'яча „Довбуш“ і „Сокіл“ розіграли змагання з вислідом 3:3.

На закінчення свята, вчором у залі „Курготель“ відбувся концерт.

Тепле, вступне слово виголосив м-р. Бачинський.

Гарно відрецитовані поезії Р. Завадовича, викликали помітне враження. Таборовий хор відспівав кілька пісень, а прикрасою концерту були виступи співаків-солістів: п-ні Свободіни, п-ні Гричанникової та артиста співака Кабанцева. Хором диригував проф. Р. Левицький.

Відспіванням національного гимну закінчилося свято.

Гадина песимізму
звиває своє кубло
найрадше
в хворому тілі

Зі змагань Лев — Черногора. (Під воротами Льва). Світ. Квас

Дві культури

Двадцять століття привело на світ новий прояв культури: фізичну культуру. Цей прояв прийнявся швидко і швидко здобув собі право громадянства у всіх культурних державах світу. Жаден прояв культури не дістав такої скорой матеріальної підтримки з боку держави, як власне фізкультура. Державні субвенції на тілоховання займають велику позицію в державному бюджеті.

Що сталося?, питаємо. Чому держави вказують таке зацікавлення цим новим родом культури і чому не жалують субвенції на ту ціль? Ключ до розв'язки цієї загадки дістанемо коли приглянемося ближче тій галузі „культури“, яка вродилася 100 літ скорше, а яка в свою чергу привела на світло денне тілесну культуру. Коротко: „Культура“ машин привела культуру тіла. Грандіозний розвиток фабричної індустрії в 19 ст. почався з винаходом і застосуванням машин. Машини всюди випирають домашній промисел, а з ним і всю рукотворну працю. Там де ще до недавня людська рука обробляла ниву — нині машина сіє, оре, гребе, садить, збирає, косить, в'яже снопи, молотить і т. д.

На наслідки машинової культури не треба було довго чекати. Першим її негативним проявом показався загальний занепад здоров'я нервів громадян індустріальних держав. Людина 20. століття, це людина нервово хвора. Здібність відпорності нервів маліє в застрашуючий спосіб, тимбільше, що захворювання нервів легко переходять у дідичність. Лікарі і антропологи подають на доказ занепаду цілого людського організму різні позначки: щораз то більше появляється людей з окулярами (вказує на послаблення людського зору), по містах щораз то більше появляється дентистів (вказує на повну деструкцію людського зублен-

ня), щораз то більше людей лисих, щораз то більше людей хворих на шлунки, нирки, легені і т. д. Сидять бюрове життя обнижує температуру цілого людського організму, а це має в своєму наслідку недеспозиції шлунка, нежити, і т. д. Причини помітного послаблення розрідної спроможности у великих індустріальних

Легко-атлети КЛК, Бісенгофен

осередках треба шукати теж у загальнім послабленні цілого нервового уладу.

Відомо, що нерви є носієм нашого духового життя. Тому захворювання цілого нервового уладу, є захворюванням душі людини: слаба воля, занепад моралі, заник релігійних ідеалів, занепад родинного життя по великих промислових осередках, слабкий характер, залежність людини від вигоди, від машин (авт і т. д.), рознузданість, а далі щораз то менша поява великих людей, великих політиків, славних малярів, архітекторів, — все це

вказує на загальне послаблення вітальної енергії людини 20. століття.

Коротко: „культура“ машин привела загальну інвалідність модерної людини. Стає ясно, чому мусіла прийти фізкультура. Ця культура це спроба рятунку з фізичного скопшлявання людини. Ніколи ще гасло „повороту до природи“ не було таким актуальним, як саме тепер. Треба вернутися до вимог природи, бо інакше вона пімститься жорстоко за нарушення її законів. Це передбачає ло-

дина 20. ст. і робить спроби рятунку. Всі держави світу видять рятунок у акції масового тілоховання громадян: в руханці, туристичній всесторонній фізичній праці, перебуванні на сонці на свіжому повітрі...; не в лікуванні захворюлого організму лікарствами, а у його гартуванні, запровадженні до невідомого, до видержливости, до відпорности. Через тіло загартоване на сталь до сталевого характеру. Ми, українська еміграція, мусимо більше як хтонебудь пам'ятати, що через гарт тіла до гарту духа.

Легкоатл. змагання мюнхенської обл.

В днях 3. і 4. ц. м., при сприятливій погоді, відбулись на Фраймані легкоатлетичні змагання мюнхенської області. На прикрашеній прапорами площі відкрив змагання голова ОДРФК, після того від господарів привітав змагунів голова Т-ва „Довбуш“. Перед бігом на 100 м розпочалися конкуренції, що йшли справно так, як ми привикли бачити їх на наших найкращих змаганнях. Між змагунами вирізнялися технікою стилу давні знайомі, як Куба в скоках, Обухівський у коротких бігах і Яцишин у метках. Несподівано в особі молодого змагунки Маїк відкрито новий спортовий набуток, що за якийсь час може стати грізною суперницею для наших найкращих змагунів. В загальному точуванні 1 місце здобув „Лев“, Міттенвальд — 32 точки, 2-ге КЛК, Мюнхен — 27 т., 3-ге „Хортиця“, Травнштайн 20 т., 4-ге УССК, Мюнхен — 13 т., 5-те „Довбуш“, Фрайман — 6 точок.

ОСЯГИ ЧОЛОВІКІВ:

- Біг 100 м
- 1. Обухівський (Лев) 11,5 сек.
- 2. Куба (КЛК) 11,8 сек.
- 3. Желтвай (Лев) 12 сек.
- Біг 200 м
- 1. Обухівський (Лев) 24,7 сек.
- 2. Куба (КЛК) 25,6 сек.
- 3. Гнатківський (КЛК) 25,7 сек.
- Біг 400 м
- 1. Кузів (КЛК) 58,0 сек.
- 2. Климач (Довб.) 58,4 сек.
- 3. Мочерняк (Лев) 69,6 сек.

- Біг 1500 м
- 1. Якемчук (КЛК) 4:51,8 мін.
- 2. Кузів (КЛК) 4:57,4 мін.
- 3. Олійник (Довб.) 5:07,2 мін.

- Гінці 4 × 100 м
- 1. КЛК 48,4 сек.
- 2. Довбуш 53,4 сек.

- Скок у височінь
- 1. Волинець (Лев) 1'46 м.
- 2. Куба (КЛК) 1'43 м.
- 3. Євсєвський (Хорт.) 1'41 м.

- Скок у довжінє
- 1. Обухівський (Лев) 6'15 м
- 2. Куба (КЛК) 5'85 м
- 3. Желтвай (Лев) 5'69 м.

- Трискок
- 1. Євсєвський (Хорт.) 11'51 м.
- 2. Куба (КЛК) 11'47 м.
- 3. Обухівський (Лев) 11'42 м.

- Мет диском
- 1. Яцишин (Хорт.) 32'74 м.
- 2. Гнатів (Лев) 32'56 м.
- 3. Хома (Лев) 29'03 м.

- Стусан кулею
- 1. Гнатів (Лев) 10'86 м.
- 2. Хома (Лев) 10'25 м.
- 3. Яцишин (Хорт.) 9'58 м.

- Мет ратищем
- 1. Куба (КЛК) 41'32 м.
- 2. Яцишин (Хорт.) 38'68 м.
- 3. Романець (Лев) 36'78 м.

- ОСЯГИ ЖІНОК
- Біг 60 м.
- 1. Маїк (Хорт.) 9,2 сек.
- 2. Добрянська (УССК) 9,6 сек.
- 3. Салдат (Лев) 10,0 сек.
- Біг 100 м
- 1. Маїк (Хорт.) 15,0 сек.
- 2. Добрянська (УССК) 15,2 сек.
- 3. Бедняк (Лев) 15,3 сек.

- Скок у височінь
- 1. Пригула (УССК) 1'17 м.
- 2. Маїк (Хорт.) 1'15 м.
- 3. Турко (Лев) 1'10 м.

- Скок у довжінє
- 1. Добрянська (УССК) 3'88 м.
- 2. Маїк (Хорт.) 3'86 м.
- 3. Салдат (Лев) 3'77 м.

- Стусан кулею
- 1. Пригула (УССК) 6'98 м.
- 2. Турко (Лев) 5'26 м.
- 3. Марчак (Лев) 6'11 м.

вийшло з боротьби за існування, так само, як у вовка, льва, чи орла. Те саме відноситься і до риболовства.

Що ж у такому разі одно і друге? Це — заняття! А коли хтось полює, чи риболовить без матеріальної користі, то він це робить „для спорту“.

В. Бродич

Гостям раді

Є в нас гарний звичай, про який не слід нам забувати на чужині — це наша давня українська гостинність. Має вона свій своєрідний характер, різний від гостинности інших народів. Чому не культивувати цього звичаю і там, де нам іде про скріплення товариських взаємин між поодинокими товариствами? Маю на увазі зустрічі нашої молоді з нагоди спортових імпрез, прогулянок, змагань і т. п. Не йде тут, річ ясна, про прийняття та надзвичайні на ті цілі видатки, але про те, щоби знайти нагоду до зближення і нав'язання дружніх взаємин між поодинокими спортовими гуртами, згідно з засадою: „Чим хата багата, тим рада“. Бо коли ми думаємо, що така гостина має полягати на надмірному ідженні та уживанні напиктів, то тоді не дає воно нам нічого крім нищення організму. Якщо говоримо про прийняття гостей, то тільки на те, щоби їх прийняти скромно, але щиро, щоби створити товариську атмосферу при перекусці і в дружньому настрою за столом мати змогу обмінятися думками та поглядами. Далше, коли є нагода піти спільно до театру, зайти до домівки Т-ва між членів, щоби і тим способом затіснити дружбу та створювати один гурт, одну спільну спортову родину, нав'язу запалом та охотою до праці. Легковаження цієї сторінки в житті молоді і причиняється до обниження товариського життя і взаємовідношення.

Усе це пригадую на те, щоби не було так як то часом трапляється у товариствах, що попадаємо в екстремі — раз уладжуємо прийняття на велику скалу з непродуктивними забавами і гульками та напиктками, а другим разом відправляємо змагунів після змагань без чаю, чи чорної кави.

А. А.

Що таке спорт?

Слово „спорт“ чуємо в житті на кожному кроці і в різнім значенні. Тому, думаю, не від речі буде застановитися, що це слово властиво означає і що можна під нього підтягнути. Адже чуємо: „Він курить тільки для спорту“, „Для неї кохання — це спорт“, „Я рубаю дрова тільки для спорту“, „Він зробив собі з вивання вікон спорт“, і т. д.

Ясна річ що всі ті чинності не є спортом, а слово „спорт“, увійшло до вислову тільки для зазначення безкористи чи несеріозности.

Щож у такому разі спорт?!

Спорт, на мою думку, це фізичні вправи, в засаді без матеріальної користі, на вільному повітрі, з метою скріпити своє здоров'я — фізичне й духове.

Скаже хтось: „В засаді без матеріальної користі! А нагороди, а подарунки, а посади, а врешті платні змагунів-професійників!“

Грошові відшкодування — це тільки зворот витрат зв'язаних з справою, чи виконань якогось спорту, очевидно — згідно з прийнятими нормами. Платні змагунів-професійників теж не підважують моєї дефініції, що таке спорт.

Скаже хтось: „На вільному повітрі?!. А столова ситківка?..“

Не будемо розглядати тих родів спорту, які всюди і всіми признані за спорт. Але займемося трьома чинностями, що їх дехто уважає за спорт, а дехто відмовляє їм того означення. Це шахи, мисливство і риболовство.

В різних часописах, журналах і посібниках можна подібати вислів: шаховий спорт. Беручи за підставу дефініцію спорту — розглянемо справу. Отже шахи не є ніякою фізичною вправою і — зовсім не сприяють фізичному розвиткові. Адже шахісти грають часто по каварнях, повних диму і зужитого повітря, цілими годинами не рухаючись із місця. Шахи розвивають духові сили, виробляють швидку орієнтацію, наставляють волю до перемоги, але їм бракує вкладу фізичного зусилля. Коли визнати шахи за спорт, то чому не визнати шашок чи інших гор на шахівниці?!

На мою думку шахи не є спортом, а є товариською грою, високої вартости — і з огляду на розвиток духових прикмет, і з огляду на розвиток товариської культури.

Перейдімо тепер на зовсім інше поле — на поля і ліси, якими ходить мисливець у пошуканці за звіриною.

Чи його чинність є спортом?

Мисливець вправляє і тіло і духа. Він поборює фізичні перешкоди терену, гартується підчас дощу, вітру, спеки і стужі, виробляє собі і швидку орієнтацію, і певність ока, і знання природи, він має щось із мандрівника і з пластуна. Виходило б, що мисливство це спорт.

Але вернімося до поставленої на початку статті дефініції. Там стоїть: „... в засаді без матеріальної користі“.

Чи мисливство є засадничо без матеріальної користі? — Ні! Воно

п. Г. Пруе
спортова референтка УНРРА, Тім 558

нях „Лев“ — „Чорногора“ в дні 11. 8. 46.

Пригадуємо змагунам і Товариствам, що здискваліфіковані і завішені змагуни не мають права брати участі не тільки у змаганнях за першеступеня, але і в товариських зустрічах.

За недодержання постанови про заборону грати з українськими дружинами, що не є членами РФК покарала Рада УСТ „Дністер“, Людвігсбург. Згадане т-во розіграло 18. 8. 46 р. змагання коп. м'яча з ФК „Україна“.

ТЕНІСОВИЙ ТУРНІР

На доручення РФК, Тенісовий Клуб при УСТ „Сокіл“, Бад-Верісгофен, влаштує 14. і 15. вересня 1946 р. в Бад-Верісгофені тенісовий (індивідуальний) турнір чоловіків і жінок. Зголошення приймають до 10. вересня ц. р. Кандидати на участь у турнірі, мають приїхати вже 13. вересня ц. р. і привести з собою: ракету, тенісівки і по змозі м'ячик.

Зголошення слати на адресу: Sportverein „Sokil“ Bad Wörishofen „Park-Hotel“

З наших гриз

Копаний м'яч

ФК „УКРАЇНА“ П — УСТ „ДНІСТЕР“
2:1 (1:0)

Людвігсбург, 18. 8. ц. р. „Україна“ була дружиною технічно ліпшою і при легкій перевазі перемогла амбітного противника. Глядачів 1200.

Копівка і відбиванка

Дня 12. 8. ц. р. відбулися в Бамбергу тренінгові змагання копівки між Лотішами, Бамберг і УСТ „Дніпро“, Бамберг з вислідом 34:34 (10:16), а по 2×3 хвилинах догровки 3:4. Загальний вислід 37:38 для „Дніпра“.

В Бамбергу, дня 16. 8. ц. р. в рамках легкоатлетичного свята відбулися змагання між литовською дружиною копівки і копівкарами „Дніпра“ з вислідом 35:26 (14:12), наступного дня з лотішами з вислідом 24:24 по 2×5 хвилинах догровки 28:24 (15:12). Третього дня змагання з естонцями з вислідом 17:21 (9:13) в користь „Дніпра“. Відбиванка жінок: „Дніпро“ — Лотішки 2:0, а „Дніпро“ — Литовки 1:2.

Столова ситківка

УСТ „Дніпро“, Бамберг розіграв 15. 8. 1946 змагання столової ситківки з місцевою нім. дружиною ФЦ, Бамберг. Загальний вислід 7:4 в користь „Дніпра“.

ВІДУКИ ТИЖНЯ

Невідоме плем'я

День: сонячний. Пора: полудне. Площа: таборова. Справа: змагання копаного м'яча. Публіка: інтернаціональна. В куті трибуни молоде товариство: він, вона, він, вона, він, вона...

На площі двадцятьдва змагуни жде на свисток судді.

Молодий гурток у куті трибуни нетерпеливиться.

Паде викрик:

— Сендзя, рух!

Незалежно від цього перетинає тишу свисток судді.

Гра почалася...

— Має мойра, браце! — хвалить себе той, що крикнув.

— Стуль мазак! — мітихує його елегантна білявка.

— Мам зриси. Ні то ні! — пооджується хлопець.

Хвилина тиші, напруженої уваги. М'яч знайшовся під воротами противника.

— Ладуй паку! — виривається з грудей іншого члена гуртка.

— Гуляй на браму! — додає друшій.

Стріл. Воратар зловив і вибив м'яч на середину гризца.

— Марни відок! — констатує з жале білявка.

М'яч покотився сюди й туди і знову рушив у сторону воріт противника.

— Язда, до магазину! — підбадьорює хтось із гуртка.

— Цюхрай! Цюхрай! — кричить друшій.

Криловий »тягне« м'яч і вже має подати його до середини, як нечайно один з ворожої оборони кинувся відбирати м'яч.

Криловий пішов на різні витівки: дурив противника рухами тіла, перекидав м'яч то сюди то туди...

— Не кивай! — пішла осторога з гуртка на трибуні.

— Цяхай на нзю! — радив високим тенором інший друшій.

Криловий справді »цяхнув«, противник упав, а тоді тслав м'яч до своїх.

— Файна іра! — похвалила дівчина з гуртка, тим разом чорнява.

Суддя засвистав і подиктував за кару — вільний.

Гурток з тим рішуче не хотів поїодитися.

— Сендзя кальош! — заляцав мішаний хор з кута трибуни.

— Канарки доць! — додав теноровий соліст.

— Плюскви ласкотаць! — закінчив бас.

— Тримай клапач! — успокоювала білявка.

— І не вичиняй тіятру! — додала чорнявка.

Але хлопці не слухали. Саме в тому часі їх дружина потребувала піддержки.

— Бриз на нзю!

— Сип гнота!

— Гаверку, не гакуй!

— Гранда на боїску!

— Креф, кримінал, воля боска!..

Біля гуртка в куті трибуни сиділи якісь чужинці і прислухувались.

— Хто вони такі? — кивнув один з них головою у сторону гуртка.

— Чехи! — відповів друшій.

Говорили по сербськи, тому зрозумів їх поляк, що примостився за ними.

— Не, проше пана. То кашубі. Таке племе польське...

Може бут... Не знаю настільки кашубської говірки.

Гал-ка

ФК „УКРАЇНА“ — ТСГ ГЕТТИНГЕН 7:0 (1:0)

Дня 11. 8. ц. р. розіграла „Україна“ змагання копаного м'яча з ТСГ Геттінген.

Дружина німців належить до вюртемберської „ляндес-ліги“ в якій займає 3. місце. Кондиційно добра одинадцятка, швидка, з добрими дефензивними формациями, де воротар є клясою для себе. Напад в полі працює тактично, під воротами брак стрілового викінчення.

Змагання ті заграла „Україна“ чеською системою, (приземна, плоска, комбінаційна гра в „трикутнику“).

Спеціально напад заправ концертову, де Банах, Кудан і Макар вибивались понад рівень. Вареха і Мипавка вирізнялись працьовитістю, притім перший мо-

же записати свій уділ в 4. здобутих воротах.

Поміч досить добра. Гоповський і Скоцень І. перевищували під оглядом тактики слабого Лютаса. Гоповський грав за гостро, і навіть придержує деколи противника руками. Скоцень І. пригадуємо, що крім дефензивної оборони своїх воріт, має грати також офензивно.

З оборонців кращій Мільшош, але й Гаврилів грав твердо і жертвенно. Кудан грав лиш 43 хвилини і був без закиду. Заступник Мисаков не мав роботи. Небола надто повільний і неадаптований.

Суддя Ветлер, добре суддував, але допустив до гострої гри. Публіки 3000.

Мир. Славич

Перемога

(Докінчено)

Свисток полугри застав противника під воротами „Зриву“. Люба скоро сходить зі ступениці і прямує на грище. Енергійно ловить Ромка за руку і підходить до воріт, де самітний Славко розгрізає цитрину.

Три парі очей на момент зустрілися в перехресних поглядах... Без слів вони себе зрозуміли... Вона рішуча з блисками гніву, вони тверді й завзяті змагуни, немов боязко і з почуттям сорому та вини, спустили очі додолу. Вона це зразу спостерегла, це її сказало, що ще не все втрачене. Ще раз змірила обох поглядом...

— Це... це просто не подібне до вас... Без почуття відповідальності, обов'язку, товаришкості... Нищити в рішальний момент те, що здобували спільними зусиллями

цілий рік! Ви що були зразком для інших і передовими у змаганнях!...

Говорила рішуче і скоро, аж не стало їй віддиху...

Ждала тепер на них, ще не певна... Обидва юнаки глигнули на себе і немов порозумілися...

— Залиши це нам! — кинув коротко Славко.

— Я так і зроблю! — і вернулась на своє місце.

...Почали... одна акція... друга, воротар вилетів... Це вже не та одинадцятка з-перед десяти хвилин! Це вже справжня машина, що працює всіма частинами, іде повним розгоном до переду!

Двадцять хвилин без вислуду під воротами противника. Глядачі нервуються, голосно заохочують змагунів. Ось Ромко посилав Славка на пробій, цей ловить м'яч

ча, виминає оборонця, стріл — і повітря сколихнув крик: Є-є-є!

Гра ще більше оживилася. Противник скріпив напасниками оборонну лінію, почав грати брутально. Люба аж скрикнула, як Ромко повалився на землю. Та він знову при м'ячі, продирається вперед, б'жить, використовує між двома оборонцями „довгу вуличку“ і посилав Славка на бій...

Хвилина — і наступає той момент, коли деякі глядачі зриваються з місць, копають своїх сусідів ногами, а ще іншим запирає віддих.

І знову крик глядачів: Є-є-є!!!, Захоплення прихильників „Зриву“ не має границь... 2:2.

Ворожа оборона борониться викопами на бічяки. Славко голосно принаглоє, часу не стало багато. Розгорілась боротьба ще більш завзята, до останнього зусилля! Ще лиш вісім хвилин, п'ять, три...

Публіка починає поволі посуватися до виходу. Не сподівається вже ніяких змін.

Під Ромком горить земля. Ще дві хвилини гри, але він не гратить енергії. Йому все ще здається слова Славка: „Залиши це нам!“ — Переловлює м'яч, кидає собою до переду, напружує м'язи до останнього. На крок за собою чує ворожою помічника. До воріт ще добрих п'ятнадцять метрів, та він знає, що або тепер, або ніколи.

Останні два кроки, бистрий погляд в горішній ріг воріт, несподіваний далекий гострий стріл — і він сам собі не вірить. Чує шалений крик докруги, бачить, як високий воротар схилиється до сітки по м'яч...

Гра скінчена, 3:2 в користь „Зриву“.

Люба бачить обох друзів разом та не може до них дістатися. Захоплені симпатії обступили їх. Хлопці помічають її здалеку і перербиваються до неї.

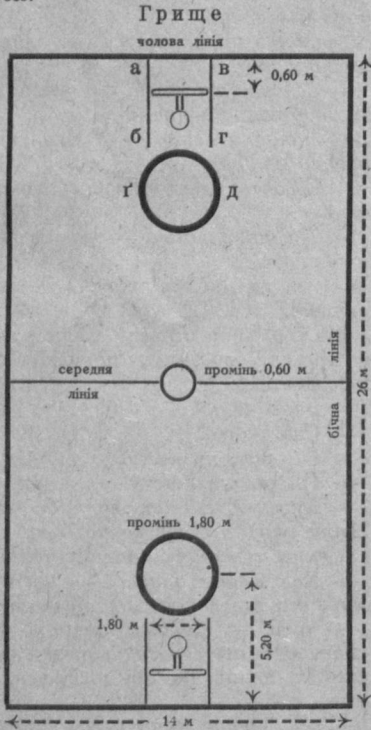
І за хвилину стоять поруч себе радісно усмінені. Ще не годні промовити ні слова.

Але всі троє себе розуміють...

Кошівка

Країною кошівки є Америка. Цю спортову гру придумав професор одного американського університету, Найсміт. Як сильно поширена ця спортова гра, вказує статистика, яка подає, що в кошівку на цілому світі грає приблизно 18 мільйонів людей.

Тепер у нас кошівку провадять усі спортові товариства, а що правила і застави є досить складні, доцільно буде познайомитися ближче з тою спортивною грою.

Грище це є прямокутна гладка площа, довжиною 26 м, шириною 14 м, переділена поперечною лінією. На середині грища є коло для загривки, якого промінь вносить 60 см. Поле вільного мету є це місце, з якого виконують вільні і карні мети. Воно зазначене двома лініями а-б, в-г, що віддалені від себе 1,80 м і луком кола, промінем 1,80 м, переділене лінією вільного мету г-д, яка віддалена від чолової лінії на 5,20 м. Усі лінії позначені білою краскою, шириною 5 см.

Таблиця

Посередині чолової лінії, 0,60 м, в глиб грища є таблиця, біло помальована, довжиною 1,80 м і шириною 1,20 м. Вона прикріплена до стовпів, які є вкопані

поза чоловою лінією найменш 40 см. Долішній беріг таблиці є на висоті 2,75 сантиметрів.

Кіш

Кіші є зроблені з довгої на 60 см сітки, без дна, з білого шнурка. Вони є завішені на чорних металевих, 2 см грубих обручах, у висоті 3,05 м. Обручі, проміром 45 см, є прикріплені до таблиці металевими лапками довжини 15 см.

М'яч

Обвід гладкого м'яча вносить 75-80 см, а вага 600-800 гр.

Змагуни

Дружина складається з 5 гравців і 5 запасних.

Змагун, що зійшов з грища, може повернутися на грище лише два рази (під час перерви).

Гравці мають свої числа на плечах шириною 2 см, на грудях — 1 см.

Змагання відбуваються в двох категоріях: одна — змагунів високих до 1,90 м, а друга — без обмежень.

Судді

Змагання проводять:

- а) двох головних суддів
- б) мірничий часу
- в) писар

Головні судді слідкують за правильним ходом змагань. За порушення правил гри накладають на гравців карі: вільні і карні мети, усунення гравця з грища.

Якщо оба судді видадуть одночасно різні рішення щодо карі, то пристосовується тяжчу.

Один з головних суддів переводить загривку. (Змагання може проводити і один суддя).

Писар записує здобуті коші, провини змагунів і виготовляє протокол змагань.

Мірничий часу записує час на початку гри, дає знак судді коли проміне час кожної половини, чи там чвертки гри і відмічує перерви.

Гра

Гру починає суддя з кола загривки, підкидаючи м'яч вгору між двома змагунами. Гра триває два рази по 20 хв., з 10 хв. перервою. Змагання жінок і юнаків тривають 4 рази по 10 хв. з 10 хв. перервою по другій чвертці, а однохвилинною по першій і третій чвертці.

Гра полягає на тому, щоби в принасаному часі здобути як найбільше точок. За кожний здобутий кіш числиться дві точки, а з вільного мету одну точку.

Якщо вислід є нерішений, гру продовжують на 5 хвилин.

Ми подали найважливіші і найбільш конечні відомості про „кошівку“. Хто схоже познайомитися з тою грою точніше, поручаємо брошуру „Правила гри в кошівку“ — видання РФК.

„Україна“ — „Баєрн“

В неділю 25. 8. 46. розіграла в Мюнхені „Україна“ відплатні змагання з ФК „Баєрн“.

До змагань виступила вона в складі: Босий, Мільшош, Скоцень І. Лютак, Горський, Мищавка, Кудан, Банах, Скоцень ІІ, Вареха, Макар.

Ворота для ФК „Баєрн“ здобув Гольцмільлер, для „України“ Скоцень ІІ з карного. В „Україні“ найкращий Горський.

Перших 15 хвилин було доказом опанованої гри. Оба напади переводять ряд гарних комбінацій, які завжди рвуться завдяки добрій грі оборони. „Україна“ граючи системою „W“, веде цілий час отверту гру, а Макар і Вареха здобуваючи ефектвоні терен, створюють раз-у-раз грізні ситуації під воротами противника. Напад ФК „Баєрн“ переводить ряд складних акцій та часто загрожує воротам „України“.

„Україна“ дивує усіх жертвенністю, працьовитістю та незвичайно амбітною і завзятою боротьбою за кожний м'яч, швидкістю перевищують противника, який старається надробити недостачі гострою, часто доволі брутальною грою, якою відзначається головно Гольцмільлер. Помітна була нервовість гравців, яка зумовила те, що рівень був відносно невисокий. У 27 хв. здобуває Гольцмільлер з пробою ворота для ФК „Баєрн“.

Друга половина приносить бравурні атаки „України“. Темпо гри загострюється. У 12. хв. суддя усуває з грища Вареху за небезпечну гру. У 27. хв. проривається Скоцень ІІ на ворота, та ворожі оборонці „фавлюють“ його в порожній спосіб. Карний коп замінює він у ворота. За 10 хв. приходить до прикрого інциденту. Кудан виборює м'яч від Гольцмільлера, який стараючись його надігнати, в брутальний спосіб контузіює Кудана в ногу. Кудан не опанувавшись нервово зневажив Гольцмільлера чинно, зате суддя обидвох усуває з грища. Кінцеві хвилини не можуть уже змінити вислуду. Суддя дуже добрий. Глядачів 12.000.

ВІД РЕДАКЦІЇ

Прикрий і неспортовий інцидент підчас повищих змагань викликав навіть у прихильників „України“ несмак і негодування. Кожний виступ „України“ це виступ українців, це добра і зла реклама для нас усіх. Професійність чи аматорство не грають тут ролі. Тому українське громадянство рішуче мусить застеретися проти того роду „реклами“.

даріс висловив своє вдовolenня, що на решті Рада Безпеки зможе розглянути дійсний стан підкреслюючи, що альбанські напасники на грецьку територію залишили зброю і стрільня совітського походження.

До Смирні плвуть американські вoсньні кораблі і в найближчому часі відбудуться на Егейському морі спільні турецько-американські маневри.

Китайські комуністи оголосили загальною мобілізацію на окупованих теренах Китаю підготовляючись до громадянської війни.

До Варшави надійшли дві ноті: від англійського й американського урядів з вимогами заповнити рівні права і свободу діяння всім польським партіям, підчас недалеких виборів до парламенту. Польська преса називає цей крок устриванням у внутрішні відносини Польщі.

Спомини старого спортсмена

Перші кроки

Був рік 1908, може 1909. Учителювання в перемиській гімназії вивів нас із руханкової залі на подвір'я поставив у два ряди на проти себе і грімко промовив:

— Досі ви кидали м'ячем один до одного. Тепер будете копати!

Положив м'яч на землю і копнув його ногою, аж курява пішла. М'яч покотився до найближчого учня, той махнув ногою — не відплив, махнув знову — м'яч завертвівся на місці і став. Тоді три чи чотири учні кинулися помагати.

— Не вільно! — кричав учитель. — Стояти на місці! Кожний відбивав тільки тоді, як м'яч прикотиться до нього.

— Ну! Неждаро! — гримнув на першого „копуна“, відбий же врешті!

Вкінці, по кількох мольозних спробах, прийшло те „врешті“;

М'яч зашкварчав на жорстві, як яйце на сковороді і подався навкося до іншого „футбольника“.

Так почалася в нас наука копаного м'яча...

Забаво швидко нам здулилася. Стояти на місці і ждати на щасливу хвилину, коли м'яч прийде до тебе — ніяка приємність. А й то не завжди відіб'єш, бо чиясь нога переловить...

Під кінець години, коли „футболісти“ були вже дещо „заавансовані“, учитель дозволив погратися за м'ячем.

Тоді щойно справа пішла інакше. М'яч скакав, вертівся, підлітав, як сполошений півень, а врешті нервово не видержав, кинувся просто в вікно терціяна, висадив собою шибу і сховався в кімнаті.

Можна собі уявити перестрах жителів тієї кімнати, коли „ні сіло, ні впало“ щось до хати впало і сіло коло стола чи канапи. За хвилину виглянуло крізь діру в шибі вусате обличчя „майордомуса“ гімназії.

— Що це за заба... — почав був кричати терціян, але спинився, побачивши на подвір'ї учителя.

— Пане професоре, шибу вибили, — сказав багато лагідніше.

— Бачу, пане той. Прощу казати зараз її вставити. Гроші звернемо.

А обертаючись до нас:

— Хто вибив шибу?!

Міг безпечно не ставити такого питання!

Здається не сподівався відповіді, бо не чекаючи на неї додав:

— На другий раз принести по кілька сотиків на зворот коптів пана терціяна.

А шибу вибив Ромко Щирба, пізніший голова „Сянової Чайки“ і капітан першої дружини. Він, видно, зразу звязав до копаного м'яча з серцем і за сердечного його копував.

Та заки створилася „Сянова Чайка“ і заки Щирба став капітаном пройшло немало води в Сянї.

Покищо копанний м'яч став руханковою забавою, тільки вже не під вікнами гімназії, а на „Болоні“ за різнєю. Там можна було копати його під самі хмари і хлопці копали, аж їм черевки тріскали.

З кожного тренінгу вертався хтось із відірваною підшвою, лишаючи босий слід на тротуарі.

Врешті в 1910 р. сталася історична подія: вродилося спортове товариство „Сянова Чайка“.

Подія може не тому історична, що таке товариство вродилося, а тому, що після його народження повторилася по раз тисячний наша історія.

Як тільки „Сянова Чайка“ почала яку-таку діяльність, потворила секції і згуртувала молодь... знайшовся гурт невдоволених і заложив другий спортовий кружок — „Запоріжжя“.

До нині не знаю, чому дирекція гімназії дала дозвіл на те. Здається кермувалася засадою: без конкуренції нема поступу.

Якщо так, то помилилася.

„Запоріжжя“ не виявило ніякої діяльності, крім... розкладової. Вмерло скоропостижно смертю, як тільки його основники поздавали матуру.

А „Сянова Чайка“ записалася гарно в історію українського тіловиховання, бувши, поруч „України“ і УСК, Львів, найкращим спортовим товариством у Галичині.

Р. К.

СВІТОВІ ПОДІЇ

Чотири тижні вже проминуло від започаткування нарад у Парижі над мировими договорами, але — як стверджує світова преса — майже нічого ще не осягнено. Згадати б лишень, що допущено ще теж представників Астрії та Ірану, які з'ясували становище своїх країв до проєктів мирових договорів, зокрема з Італією. Тепер дискутують у комісіях. Мін. Івет відлетів до Австралії, мін. Бевін на кілька днів до Лондону. Якщо наради йтимуть далі таким черепашиним ходом, то мирова конференція не закінчиться — як пляновано — до 23. вересня ц. р. Тоді доведеться хіба відсувати загальне зібрання Об'єднаних Націй на пізніше, бо — як заявив мін. Берне — мирова конференція мусить продовжувати свої праці до того часу, доки не дійде до повного порозуміння.

За обстріл двох американських літаків — 9. і 19. серпня ц. р. над Югославією, П' мисливські літаками, — американський уряд вислав гостру ноту з протестом до Білгороду. Одночасно зажадав звільнити до 48-ох годин залогу і подорожніх, бо в противному випадку справу розгляне Рада Безпеки та приадумається над санкціями. Тоді югославянський уряд звільнив членів залогі одного літака (залога другого згоріла разом з літаком) і заповнив, що в майбутньому амер. літаки зможуть спокійно перелітати над її територією. Далі у своїй ноті Югославія заповняє, що протягом 7-ох днів аж 43 амер. військові літаки нарушили суверенні права над її територією. Американська преса й опінія осуджують Югославію.

Рада Безпеки всеж таки не буде дармувати. Розгляне скаргу Сов. України проти Греції з приводу прикордонних

грецько-альбанських сутичок, гноблення греками меншин у Македонії і Зах. Тракії, в чому — як твердить мін. Мануїльський у своїй скарзі до генерального секретаря Об'єднаних Націй — винуваті англійські війська, які ще досі перебувають у Греції і підтримують політику теперішнього „монархістичного“ грецького уряду. Тимчасом Альбанія — як заявив її представник у Парижі прем. Годжа журналістам — не бажає собі нічого більше, лишень залишити його країну у спокою. Зате грецький прем'єр Теал-

ФК „Україна“ на еміграції